

**Strategia de dezvoltare și
funcționare pe termen mediu
și lung a serviciului public
de salubritate în
Municipiul București**

P R E Z E N T A R E

Prezenta strategie este structurată pe 3 capitole principale, respectiv:

- I. Activitatea de salubritate stradală și activitatea de iarnă
- II. Activitatea de salubritate menajeră
- III. Managementul integrat al deșeurilor

În abordarea prezentei Strategii, s-a ținut cont de toate actele normative existente atât la nivel național cât și local și de obiectivele impuse de Legea nr.101/2006 a serviciului public de salubritate a localităților, republicată.

Conform legislației în vigoare, cerințele din Strategia Națională de Gestionare a Deșeurilor sunt transpuse în Planul de Gestionare a Deșeurilor în Municipiul București, plan care la rândul lui stă la baza Strategiei de dezvoltare și funcționare pe termen mediu și lung a serviciului public de salubritate în Municipiul București.

Fiecare dintre cele 3 capitole ale Strategiei menționate anterior, conțin următoarele date:

- Prezentarea situației existente în prezent în Municipiul București
- Stabilirea de cerințe, perspective, orizonturi pe termen scurt, mediu și lung

- Cerințele au fost formulate, în concordanță cu prevederile Legii nr.211/2011 privind regimul deșeurilor, Planul de Gestionare a Deșeurilor în Municipiul București, Legea nr.101/2006 a serviciului public de salubritate a localităților, republicată și s-a ținut cont de adresa Ministerului Mediului nr. 13352/MF/01.10.2014 prin care se comunică Decizie Comisiei Europene de emitere a unui aviz motivat suplimentar în ceea ce privește încălcarea obligațiilor de stat membru referitor la nivelul pulberilor în suspensie (PM 10) în aerul înconjurător precum și a Programului Integrat de Gestiune a Calității Aerului în Municipiul București.

- De asemenea, Strategia își propune să creeze și să dezvolte un serviciu unitar și echidistant pentru toți cetățenii orașului și - pentru a nu se crea discrepanțe între cele 6 sectoare din punct de vedere al asigurării serviciului - s-au stabilit și anumite cerințe specifice.
- Nu se poate vorbi de o Strategie care să trateze doar la modul general problematica serviciului public de salubritate, deoarece ne aflăm în situația de a crea un sistem și un serviciu unitar de salubritate, destinat întregului oraș și nu în situația de a crea reglementări destinate pentru 6 orașe distincte în cadrul Municipiului București.

În cadrul capitolului referitor la Activitatea de salubritate stradală și activitatea de iarnă în Municipiul București, sunt stabilite cerințe privind:

- Dotări echipamente și utilaje;**
- Îndeplinirea atributului de coordonare, control și monitorizare al Primăriei Municipiului București;**
- Cerințe privind Planul de Calitate a Aerului și evitarea Infrigementului.**

Aceste cerințe minime sunt următoarele:

- Prezenta strategie, care are la bază principiul **“Poluatorul plătește”**, are ca scop stabilirea direcțiilor de dezvoltare a serviciului public de salubritate în Municipiul București în perioada 2014 - 2030.
- În vederea diminuării cantităților de pulberi în suspensie din aer, la efectuarea operației de măturat manual pe arterele de circulație cu trafic RATB sau arterele de penetrație și legătură, se vor înlocui măturile/periile cu echipamente de aspirație. În primii 3 ani se vor înlocui în procent de 50%, urmând ca în următorii 3 ani să fie înlocuite în procent de 100%.

- Se vor utiliza numai autospeciale de periat dotate cu sistem de absorbție. Utilaje multifuncționale dotate cu sistem de aspirație, de dimensiuni agabaritice care să permită accesul pe străzi înguste (măturat, periat, colectare deșeuri stradale).
- Arterele de circulație principale sau secundare pe care se execută lucrări tehnico–edilitare vor fi supuse operației de întreținere a curățeniei pe perioada când se desfășoară aceste lucrări.
- Colectarea deșeurilor stradale rezultate din activitatea de măturat manual, întreținere, cât și din golirea coșurilor de deșeuri stradale, se va face în saci inscripționați cu “deșeuri stradale” cu sigla și denumirea operatorului de salubritate.
- După evacuarea/îndepărtarea cadavrelor de animale se va efectua obligatoriu spălarea și igienizarea zonei.

- Operatorii au obligația să țină evidența gestiunii deșeurilor stradale colectate de pe domeniul public și să raporteze lunar Primăriei Municipiului București -Direcția Utilități Publice și altor autorități care solicită aceste date, cantitățile de deșeuri (pe tipuri de deșeuri) colectate, transportate și valorificate.
- Dotarea operatorilor cu aspiratoare de deșeuri stradale (frunze) de pe trotuare și alei.
- Fiecare operator va avea în dotare obligatoriu minim 2 autovidanje, 2 autoplatforme, 2 macarale, 4 drujbe, echipamente și utilaje specifice, destinate acționării în caz de fenomene meteorologice extreme;
- Dotarea operatorilor cu utilaje multifuncționale specializate cu sistem de aspirație pentru curățatul mobilierului stradal;

- Toate utilajele care deserveșc serviciul de salubrizare stradală se vor încadra în clasa de poluare, minim EURO 4 și trebuie să fie dotate cu sistem GPS. Accesul la acest sistem trebuie să se facă obligatoriu și de către Primăria Municipiului București;
- Operatorii serviciului de salubrizare vor avea obligativitatea să asigure coșuri stradale speciale, dotate cu săculeți/pungi, care să fie destinate colectării de către cetățeni a deșeurilor și dejecțiilor provenite de la animalele de companie;
- Modelul coșurilor destinate colectării deșeurilor stradale, care se vor amplasa pe arterele aflate în administrarea Administrației Străzilor, va fi stabilit în mod unitar, ținându-se cont de specificul arterei.

- În cazul coșurilor de deșeuri stradale amplasate pe stâlpii de iluminat public, modelul acestora va fi stabilit de către Primăria Municipiului București - Direcția Utilități Publice, în funcție de modelul stâlpului.
- Pentru parcuri se va stabili un model unitar de coșuri de deșeuri.
- Eliminarea depozitării necontrolate de deșeuri;
- Toate utilajele și echipamentele utilizate la salubritatea strădală, vor fi curățate, spălate și dezinfectate periodic, astfel încât acestea să nu polueze mediul înconjurător;

- Se vor dezvolta sisteme îngropate sau semi îngropate privind colectarea separată a deșeurilor cu precădere în zone intens circulate pietonal, în jurul piețelor agroalimentare și de flori sau în apropierea marilor intersecții. Termenul de realizare a acestora este de 2 ani de la aprobarea prezentei strategii.
- Platformele betonate pentru depozitarea zăpezii vor fi obligatoriu supuse operațiunilor de curățare și spălare, imediat după topirea zăpezii.
- Toate utilajele și instalațiile utilizate în activitatea de deszăpezire și combatere polei, vor fi curățate și dezinfectate, astfel încât să se preîntâmpine poluarea mediului înconjurător.

În cadrul capitolului referitor la Activitatea de salubritate menajeră sunt stabilite cerințe privind:

- Dotări, echipamente, cerințe de ordin tehnic;**
- Organizarea sistemului de colectare separată;**
- Măsuri de conștientizare și informare a populației;**
- Măsuri menite să asigure atributul de coordonare, control și monitorizare al Primăriei Municipiului București.**

- Operatorul de salubritate are obligația de a asigura un număr de vehicule și echipamente performante și silențioase (să nu aducă atingere factorilor de mediu), necesare realizării serviciului în mod unitar, continuu, eficient și nediscriminator. Toate utilajele se vor încadra în clasa de poluare minim Euro 4 și vor fi dotate cu echipamente de navigare GPS.
- Colectarea unitară și integrată a deșeurilor municipale, precum și separarea acestora, se va realiza în containere de suprafață, îngropate sau semiîngropate, acolo unde sunt întrunite condițiile de amplasare a acestora, iar în caz contrar se va realiza în saci sau europubele, destinate fiecărui tip de deșeurii; colectarea și transportul deșeurilor provenite din locuințe, generate de activități de reamenajare și reabilitare interioară și/sau exterioară a acestora se va face în recipiente speciali destinați acestui tip de deșeurii; în cazul deșeurilor menajere care nu au fost colectate separat la sursă, sortarea se va face în stații de sortare.

Fiecare operator al serviciului de salubritate are obligația de a supune sortării deșeurilor astfel colectate; deșeurile vegetale colectate separat vor fi procesate în instalațiile de compostare, urmând ca la nivelul municipiului București, pe baza unui studiu de fezabilitate să se stabilească numărul de stații de compostare necesar; reciclarea și valorificarea; incinerarea cu recuperarea energiei termice; depozitarea fracției reziduale la depozitele ecologice (Iridex, Vidra).

- În mod obligatoriu colectarea deșeurilor menajere nu se va face în intervalele 6:30-8:30 și 15:30-18:30, pe bulevarde și pe arterele cu trafic RATB pentru a nu se suprapune cu vârfurile de trafic rutier. Pe timpul nopții, cel puțin 30% din programele de colectare a deșeurilor menajere se vor efectua în intervalul 22:00-6:00.

- Biodeșeurile vor fi colectate separat din **deșeurile menajere și deșeurile similare**. Prin grija operatorilor de salubritate și ale delegatarilor serviciului se va implementa un program de dotare cu unități de compostare pentru locuințele individuale care produc deșeuri vegetale.
- Până anul 2025 este obligatoriu a se realiza în interiorul cartierelor „insule” de colectare separată a deșeurilor. Aceste “insule” vor conține platforme pe care se vor amplasa recipienți pentru colectarea separată a deșeurilor. Aceste spații vor fi delimitate și semnalizate corespunzător. Se vor lua măsuri ca accesul să se facă doar de către cei deserviți. Anual delegatarul serviciului va raporta Primăriei Municipiului București – Direcția Utilități Publice stadiul de îndeplinire a acestei cerințe.

- Informarea și susținerea inițiativelor care conștientizează populația pentru a reduce, reutiliza, recicla și valorifica deșeurile din gospodărie este făcută în sistem unitar de către Delegatar și operatorul de salubritate sub coordonarea Primăriei Municipiului București.
- Scopul campaniilor de educare va fi - Cetățeanul informat, responsabil și bine intenționat va aloca mai mult timp și chiar și spațiu pentru a realiza judicios colectarea separată a deșeurilor din gospodărie. Se dorește schimbarea mentalității tinerilor față de salubritate, prin implicarea directă, în cadrul unităților de învățământ, în activitățile efective de curățenie.
- Prin contractul de delegare a gestiunii pentru activitatea de salubritate menajeră, atât cea prestată populației (asociații de proprietari/locatari, case individuale etc) cât și cea prestată agenților economici (instituții, societăți, persoane juridice, etc), se va stabili un quantum taxă/tarif datorat de către producătorul deșeurilor menajere și similare.

- Autoritățile administrației publice locale ale Municipiului București și operatorii de salubritate cărora li s-a încredințat contractul de delegare a gestiunii au obligația să comunice în scris Primăriei Municipiului București – Direcția Utilități Publice cuantumul tarifului/taxei menționat anterior în termen de 30 de zile de la intrarea în efectivitate a contractului de delegare a gestiunii. Stabilirea tarifelor/taxelor se va face astfel încât să stimuleze diminuarea și colectarea separată/integrată a deșeurilor menajere.
- Forma de organizare, locațiile, sistemul implementat (platforme/baterii, îngropate/semiîngropate), capacitatea etc. pentru sistemul de colectare separată vor fi comunicate de către operatorii de salubritate în mod obligatoriu și Primăriei Municipiului București – Direcția Utilități Publice, pentru a fi incluse în Planul de Gestionare al Deșeurilor.

- Programele de prestație pentru efectuarea serviciului de colectare a deșeurilor menajere vor fi aprobate de către delegatari și avizate de către Primăria Municipiului București - Direcția Utilități Publice. Un exemplar original va fi predat Primăriei Municipiului București - Direcția Utilități Publice. Orice modificare a programelor de prestație de colectare a deșeurilor menajere va fi adusă la cunoștință și supusă avizării Primăriei Municipiului București - Direcția Utilități Publice.
- Operatorul serviciului de salubritate, după încheierea contractului de delegare a gestiunii cu administrația locală, în termen de 30 de zile va depune documentația la Primăria Municipiului București – Direcția Utilități Publice, în vederea obținerii Autorizației de lucru, în condițiile stabilite de Regulamentul de organizare și funcționare a serviciilor de salubritate și a Normelor de salubritate și igienizare ale Municipiului București

- Trimestrial, Primăria Municipiului București va face evaluarea rezultatelor campaniilor/ programelor de conștientizare/informare a populației, pe baza datelor transmise de către Delegatar și operatori.
- Rapoartele privind volumele pentru lucrări de colectare a deșeurilor menajere, executate lunar de către operatorii de salubritate, vor fi comunicate Primăriei Municipiului București - Direcția Utilități Publice;
- În cazul în care la Primăriile Sectoarelor 1-6 vor derula investiții pentru dezvoltarea managementului deșeurilor vor fi aduse la cunoștință Primăriei Municipiului București - Direcția Utilități Publice pentru a fi integrate în Planul de Gestionare a Deșeurilor;
- Stadiul îndeplinirii obiectivelor privind gestionarea deșeurilor pentru fiecare sector, vor fi raportate lunar Primăriei Municipiului București - Direcția Utilități Publice de către Primăriile de sector. În caz contrar vor fi aplicate prevederile Legii nr.101/2006, republicată.

- Operatorii de salubritate au obligația să raporteze lunar Primăriei Municipiului București - Direcția Utilități Publice cantitățile de deșeuri colectate și cantitățile de deșeuri predate operatorilor economici care desfășoară activități de tratare și valorificare a deșeurilor, pe fiecare tip de deșeu.
- Delegatarii serviciului de salubritate menajeră au obligația să raporteze Primăriei Municipiului București - Direcția Utilități Publice din 3 în 3 luni și ori de câte ori se solicită, datele referitoare la îndeplinirea obiectivului anual de reducere cu 15% a deșeurilor municipale eliminate prin depozitare din deșeurile municipale și similare colectate prin serviciul public de salubritate în Municipiul București, conform prevederilor Ordonanței de Urgență nr.196/2005 privind Fondul de mediu, cu modificările și completările ulterioare.

În cadrul capitolului Managementul integrat al deșeurilor sunt stabilite cerințe privind:

- Tratarea, neutralizarea, depozitarea, eliminarea finală a deșeurilor;**
- Stații de compost și colectare separată;**
- Măsuri de eficiență energetică;**
- Ținte.**

Managementul integrat al deșeurilor presupune folosirea unor metode de colectare separată, valorificare, tratare și neutralizare a deșeurilor cu impact cât mai redus asupra mediului înconjurător.

- În scopul creșterii standardului de viață al populației precum și pentru îmbunătățirea calității mediului, prin dezvoltarea și implementarea unui sistem durabil de management al deșeurilor la nivelul Municipiului București se vor realiza următoarele:
- vor fi eliminate total depozitele necontrolate de deșeuri menajere;
- se va implementa un sistem de colectare integrată și transport, bazat pe minim 4 containere și anume: deșeuri deșeuri biodegradabile, deșeuri de de hârtie-carton, mase plastice și deșeuri de sticlă/ metal.

- ansamblurile de locuințe nou create, vor fi dotate cu sisteme îngropate/semiîngropate pentru colectarea separată a deșeurilor.
- este în curs de realizare în cadrul Stației de epurare Glina un incinerator pentru nămol cu o capacitate de procesare de cca. 280.000 tone/an.
- sistemele de colectare a deșeurilor de ambalaje care vin în completarea sistemelor dezvoltate de operatorul de salubritate direct cu asociațiile de locatari/propietari, case individuale, vor fi stabilite pe baza unui Studiu realizat de Primăria Municipiului București ținându-se cont de specificul urbanistic și caracteristicile fiecărei zone în parte. Acest Studiu urmează a se elabora în termen de 2 ani de la aprobarea prezentei Strategii. De asemenea Studiul de fezabilitate va analiza și posibilitatea și oportunitatea realizării Centrelor Municipale de colectare a deșeurilor reciclabile.

- Municipiul București își propune să realizeze o instalație de tratare a deșeurilor din construcții și demolări. Instalația va cuprinde concasare, sortare manuală, sortare balistică, sortare magnetică și sortare mecanică. Cantitatea de deșeuri estimată a fi valorificată este de 68.000 t/an.
- Instalație de tratare termică a deșeurilor municipale cu cogenerare de înaltă eficiență care va produce energie termică și energie electrică. Această instalație de ardere va avea o capacitate de 300.000- 350.000 t/an deșeuri, perioada de funcționare de 8000 ore/an și va produce aproximativ 124.400 MWh/an energie electrică și 335.000 MWh/an de energie termică, obținându-se astfel energie termică și electrică (din surse regenerabile așa cum solicită Directivele Uniunii Europene), contribuind la atingerea țintelor de reducere a deșeurilor.

Din transpunerea Directivelor Uniunii Europene în legislația românească și din măsurile pe care administrația centrală le-a stabilit în vederea diminuării cantității de deșeuri, atât la sursă cât și la depozitare, au rezultat o serie de obiective/ținte pe care autoritățile locale le au de îndeplinit pentru perioada 2014-2020.

Autoritățile locale au obligația să atingă, până în anul 2020, un nivel de pregătire pentru reutilizare și reciclare de minimum 50% din masa totală a cantităților de deșeuri, cum ar fi hârtie, metal, plastic și sticlă provenind din deșeurile menajere și, după caz, provenind din alte surse, în măsura în care aceste fluxuri de deșeuri sunt similare deșeurilor care provin din deșeurile menajere;

- Pentru atingerea obiectivelor și țăintelor în domeniul deșeurilor, în Municipiul București se vor realiza investiții precum:

- Instalație de tratare termică și valorificare energetică a deșeurilor municipale din Municipiul București.
- Instalație pentru tratarea termică a deșeurilor periculoase (inclusiv deșeuri medicale).
- Implementarea sistemului de colectare integrată a deșeurilor municipale.
- Instalație de tratarea a deșeurilor din construcții și demolări.
- Stații de tratare biodeșeuri cu obținere de energie.
- Stații de sortare a deșeurilor reciclabile.

Odată cu implementarea sa, Strategia va întări capacitatea tehnică și de management în Municipiul București, prin implementarea și operarea unui sistem de management integrat al deșeurilor care va ajuta la conștientizarea locuitorilor de beneficiile rezultate, două dintre acestea fiind separarea colectării deșeurilor și reciclarea acestora.